

הדלקת נרות: 19:31

יציאת השבת: 20:22

רבינו תם: 21:18

ע"פ אופק תל אביב
כו' בסיוון התשפ"ב

טוב לחסות בה'

794

מחלוקת או משכורת?

קרח התשפ"ב

נמצאים אנו בפרשת המחלוקת הגדולה בתולדות האנושות. כ-120 נבכרי ציבור ובראשם קורח מנסים להחליף את 'ממשלתו' של משה רבנו ואהרן הכהן המכהנים על פי ה'. הם טוענים כי הגיע זמן לשינוי, והם פועלים במרץ להקים 'ממשלת שינוי', ממשלה שתיתן שוויון לכל יהודי ותתייחס אליו כקדוש – 'כי כל העדה עולם קדושים, ומדוע תתנשא על קהל ה'?'.

זו היתה הפעם הראשונה שמנסים לעשות הפיכה שלטונית ולהדיח את משה רבנו, אך משה העניו מכל האדם משפיל את ראשו, ומדבר רק בשמו של ה'. הוא אינו מכניס נגיעה אישית של כבוד או פגיעה, אלא מתיעץ עם ה', מה נכון לעשות, ומה עליו להגיב בכל רגע נתון, והעיקר שלא ליפול לרשת המחלוקת המגיעה כולה מתוך גאווה, כבוד ותאוה.

על כך כותב רבנו השל"ה הקדוש (מס' יומא): "מחלוקת אחת – דוחה מאה פרנסות", אדם שנפל למחלוקת ומריבה גדולה, מאבד מאה פרנסות – מאה הכנסות שהיו צריכות לבוא אליו מן השמיים. ומדוע?

מה הקשר? – התשובה היא כי ברגע שהאדם חושב ומרגיש שכדאי ושווה לחלוק על השני, לפגוע בו ולצער אותו, כי כך אני אגדל, אצליח וארווח, הרי שהוא אינו מבין שהאדם העומד מולו הוא רק בובה ושליח של בורא עולם, אך 'ה' אמר לו קלל, הכל עשה ועושה ה' לבדו.

"לך ה' הגדולה, והגבורה, והתפארת והנצח וההוד... והעושר והכבוד מלפניך". וממילא, אם אתה לא מאמין שה' הוא הנותן לך את הכל, ולכן אתה רב ומקים מחלוקת עם חברך, הרי שהקב"ה מסיר השגחתו ממך ומונע ממך לזכות ב- 100 פרנסות שהיו אמורות להגיע אליך ממנו.

מאידך גיסא, אומר דוד המלך בתהילים: "השם גבולך שלום, חלב חטים ישביעך" (קמז), כי מי שיש בגבולו שלום ואהבה עם כולם, המגיעים בזכות האמונה שאף אחד לא יכול לפגוע בו, להפסיד אותו או להזיק לי. אזי הוא זוכה ל- 'חלב חטים ישביעך', שתהיה לו פרנסתו בריווח, לפי שהאמונה שמביאה את השלום, גוררת עמה ברכה בפרנסה, מפני ש'לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה יותר מהשלום'.

כולנו עוברים בכל יום ניסיונות של אגו, כבוד וגאווה, אך אם נשנן שהכל זה ממנו יתברך ושאר בני האדם הם רק שליחיו, הרי שנזכה לחיים של שלום, שיתנו לנו רוגע נפשי ושפע כלכלי גדול ב"ה.

את המעשה המדהים הבא סיפר הרב חנניה צ'ולק שליט"א: "יהודי המתגורר בעיר בני ברק התגורר בדירה ישנה הנמצאת בבעלותו. במהלך השנים, החליט אותו יהודי לשפץ את הדירה שלו.

אלא שבכדי לערוך שיפוץ צריך מימון גדול. כדי לממן את השיפוץ, בנה אותו יהודי יחידת דיור בקומת הקרקע, בתקווה שמדמי השכירות יוכל להחזיר את המשכנתא שלקח על השיפוץ והרחבת הדירה.

היתה זו יחידה גדולה, יפה ונחמדה, והוא קיווה להשכיר אותה ב- 3,000 ₪ לחודש לפחות.

כשהיתה יחידת הדיור מוכנה הוא החל לפרסמה.

לא חלפה יממה מהרגע שפירסמה, בשעה 6:45 בבוקר, הוא מקבל טלפון מאשה זקנה. היא מספרת כי ראתה הבוקר פרטים על יחידת הדיור להשכרה, וכי היא מתעניינת לשמוע עוד כמה פרטים.

היהודי, בעל היחידה, מספר לה כי זו יחידת דיור חדשה שנבנתה זה עתה, והכל חדש בה כולל ריהוט, צבע, מטבח וסלון. הזקנה קופצת ממקומה ו... – המשך בעמוד 3 –

לרפואה. פרנסה

והצלחה: מ"א מיכאל וציפורה אחיאל. מנשה ואורה אחיאל. א"ה הדר בת נחמה. ליאורה. אורטל חנה בת הדסה וב"ב. פנינה בת שושנה וב"ב. אושרית בת פנינה וב"ב. משה שמואל בן זלדה. מוריה בת רויטל. ניסים חיים רפאל בן לשיפה. שרה חיה רפאלה בת רחל. רחל בת מרים ובעלה וכל יוצאי חלציהם. ישעיהו בן מרים. גאולה בת דבורה. לירז בת יפה. אייל רפאל בן שרית שרה. דביר בן רויטל. ליאור בן פרידה. אריאל בן רויטל.

יונוג הגון: דניאל ולירן בני אורנה, ניר בן ציפורה.

לידה קלה: רעות בת רויטל.

זשב"ק: שולמית בת איריס. יסכה בת מזל. הדר בת נחמה. סתיו בת ורדה, אלס בת פרידה.

לעילוי-נשמת: הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה, הרב שמעון בן בחריה. מ"ס צדוק בן נור ומרים בת גליה. יחזקאל בן גורג'יי. גבריאל בן סמיה. שלום בן מנחם שמריהו. יוסף בן גליה. פרחת בת טובה. יעקב בן ויקטוריה. שרון שירין ספיר ספאחי בת לאה. עליזה בת מזל טוב מלכא. משה לוי בן מריקה מרים. רוני אהרון בן מזל כהן. פנחס בן דינה. שרית שרה בת מריאן. שרה בת קמר. גלילי הכהן בן כוכבה.

העלון מוקדש לעילוי נשמת מוריס בן מרימה פניניש ת.נ.צ.ב.ה

אתרי טיול בהלכה

הלכות וענייני הקיץ

מקומות לטיול

רמת הגולן: לזמן מועט יש להקל (ולקיי)

שביעות, שבת הלוי ח"ה, קעג)

* גן הבאים בחיפה ועכו:

דעת הגר"ש אלישיב שמעיקר הדין מותר להיכנס לשם, כיוון שאינם עובדי ע"ז, ומכל מקום, אין נאה ליהודי שומר תורה ומצוות להיכנס למקומות שאינם של בני דתנו.

דעת הרב גרוס שאין להיכנס לשם, ואף אם מותר מעיקר הדין, הדבר מכוער ומגונה ביותר.

* כנסיה: אסור להיכנס, ועיין ב"ביע אומר" שהביא דעה שהנכנס לשם צריך לתהנות כל שנה באותו יום שנכנס.

* מסגד: לדעת ה"ביע אומר" מותר כיוון שאינם עובדים ע"ז היום.

ולדעת ה"ציץ אליעזר" אסור.

* יציאה לחו"ל: אסור לשם טיול

בלבד, מלבד: ראיית חברו (מ"ב תקלא סק"ד) דנחשב דבר מצוה, קברות צדיקים וכן

ברכה במעשי ידי של האדם

הבטחה נפלאה הבטיח הרה"ק ה'דברי שמואל' מסלונים זצ"ל לברכה בכל מעשי ידי האדם וכתב: "השומר את עינו מלהסתכל ברע, הברכה מצויה אצלו. ומפרש בזה הכתוב (בראשית כד, א): "וה' ברך את אברהם בכל", 'בכל' ראשי תיבות של הפסוק: "ב'רית כ'רתי ל'עיני מה

ברכה בחיים

אתבונן על בתולה", ללמדך כי איש יהודי השומר את עינו מהסתכל ברע, הברכה אצלו ממש בכול, כי אין הברכה מצויה אלא בדבר הסמוי מן העין – ששומר את עינו מראות באיסור ובהסתכלות בפני אדם רשע ומלקרוא בספרים החיצונים, ואם הכל סמוי מעינו אז הברכה מצויה אצלו בכל דברו.

* מובא בגמ' (תענית ח): אמר רבי יצחק: "אין הברכה מצויה אלא בדבר הסמוי (המכוסה) מן העין", שגם האשה המצניעה את גופה ומתלבשת כראוי – מבורכת בכל מעשי ידיה!

ברכת ים התיכון, הכנרת והמלח

מתוך חוברת 'למען דעת'

לצורך לימוד תורה או זיכוי הרבים (יחודי) ח"ה סיני) – שמותר.

ועיין שם שכתב כי היורדים לחו"ל להרבות נכסיהם ולשבת על סיר הבשר, ומאסים בארץ חמדה – גדול עוונם מנשוא, וגורמים גלות להם ולבניהם וסופם לירד מנכסיהם.

ברכה על ים התיכון

ל'חזון עובדיה' מברך 'שעשה את הים הגדול' עם שם ומלכות. ובדיעבד, אם בירך 'עושה מעשה בראשית' – יצא.

(ברכות תסז)

למשנה ברורה (רבה סק"ט) רק על

האוקיינוס מברך 'שעשה את הים הגדול', אך על ים התיכון והכינרת מברך 'עושה מעשה בראשית'.

ים הכנרת – מברך 'עושה מעשה בראשית' בשם ומלכות, אף אם רואה אותה אחר שבירך עם הים.

ים המלח: כיוון שיש מחלוקת, ירהר 'עושה מעשה בראשית'. (שם)

– על כל ים מברך אחר 30 יום שלא ראהו, שא יש התפעלות הנפש.

לכן, אם ראה את הים התיכון ולא בירך, למחרת שראהו לא מברך שוב.

הרב דן טיומקין

חינוך בצורה חכמה ויצירתית

אותנו ברצינות... וברגע שהבנות בכיתה הבינו את זה, הן באמת לא רוצות לאכזב אותה, מה שגרם לבעיות המשמעת שהיו בכיתה, לרדת בצורה משמעותית.

4. יש לי הפרעת קשב, ולפעמים אני מאבדת את זה... בניגוד למורות אחרות שמתעצבנות ממני, המורה פתחה איתי את הנושא, וסיכמנו שאני אקבל אישור קבוע לצאת כשאני מרגישה צורך. אני מאוד הערכתי את זה, ולכן אני לא מנצלת לרעה את האישור, אלא מתאמצת במיוחד...

לפעמים היא נותנת לי כל מיני דברים קטנים לעשות במקביל. לדוגמה, היה לנו יום ממש ארוך ובשיעור האחרון היה שיעור ביולוגיה וכבר התקשיתי לשבת, אז המורה אמרה שאני אבנה דגם פלסטלינה שממחיש וירוס, ובוה התעסקתי בשיעור ותוך כדי הקשבתי. לא רק שזה לא הפריע לי, אלא אפילו עזר לי להתרכז...

5. בתחילת השנה הגיבוש בכיתה לא היה משהו, והיו כמה חבורות של בנות. המורה החליטה לעבוד כך בצורה עקיפה וחכמה ע"י פרויקט משותף. היא לקחה אותנו להתנדב פעם בחודש. בפעם האחרונה היינו בבית חולים שערי-צדק, ופתחנו שם דוכנים לשמח את הילדים דרך יצירות ובלונים. מעבר לחסד ולמצווה, זה היה אירוע כל כך משמעותי לפתח רגישות לזולת, מה שבאמת הועיל מאוד לגיבוש ולאווירה בכיתה. בזכותה התחברנו ללימודים ואליה, נלמד ממנה...

המורה האהובה

שלום. את המאמר הזה היה אמור לכתוב אבי שליט"א, הרב דן טיומקין, אך הוא הסכים שהפעם אכתוב אותו בעצמי, עקב המסר החשוב שיש לי להעביר.

אני תלמידה בסמינר בירושלים, ויש לי מורה מיוחדת וראויה להערצה הגורמת לכולנו חיבור ואהבה אליה ולמקצוע, ואשתף אתכם במעשיה ודרכיה:

1. ניגון כל בוקר – כל בוקר לפני התפילה, פותחת את היום בשמעת שיר שקשור לתקופה או לפרשת השבוע. יש בנות שמצטרפות ושרות. זה מאוד פותח את הלב ומצליח לחבר, ובכלל זה ממש כיף להתחיל ככה את היום.

2. שיחות אישיות – אני תמיד מקבלת ממנה את התחושה שאכפת לה ממני... היא זוכרת כל יום הולדת ותמיד מברכת מכל הלב. כשאני מצוברחת או לא במיטבי, היא תמיד שמה לב, דואגת לדבר איתי, לשאול ולהתעניין. כולנו זקוקות לפעמים למילה טובה, פרגון או לנחמה. פעם אחת היא אפילו לקחה אותי בצהרים, אחרי הלימודים, לשתות קפה, ולדבר בנחת. אני לעולם לא אשכח לה את זה.

3. צורת לימוד חווייתית ויצירתית – נראה שלמורה באמת אכפת מההצלחה שלנו. לכן היא דואגת ללימוד כיפי וחווייתי. היא לעולם לא מזלזלת באף שאלה או הערה, גם אם היא ממש שאלה מטופשת. בכלל, היא ממש לוקחת

5 שנים לא שילמה שכירות!

מתוך 'האמת' 2004

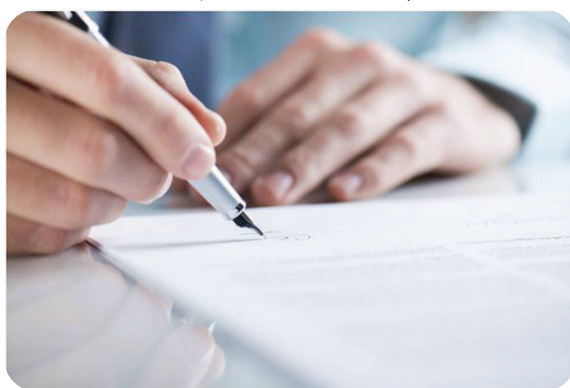
– המשך מעמוד 1 –

האשה הישישה שומעת על היחידה החדשה עם כל פרטיה, ומיד היא קטעה את השיחה: "אני מבקשת לשכור אותה מיד. אנא שמור לי אותה", היא אמרה בהתלהבות. היהודי התפלא מאד, שהרי מעולם לא שמע על אדם שמוכן לשכור דירה מבלי שראה אותה. "גברת, קודם תבואי ותראי את הדירה בעיניים, ורק אחר כך תחליטי אם לסגור או לא. אף אחד לא סוגר לפני שהוא רואה את המקום". "אין בעיה, תוך שעה אני מגיעה", היא קפצה משמחה.

היהודי הזדרז לשלוח את ילדיו למוסדות הלימוד שלהם, ובדיוק בשעה 8:00 נקשה על דלת ביתו אשה 'תל-אביבית' זקנה. היא לא היתה נראית שייכת למגזר החרדי כלל, והחלה לספר: "אינני אוהבת את איזור מגוריי כיום בתל-אביב. אני מרגישה שם בודדה וגלמודה, כשאף אחד לא מתייחס אליי. הנני ערירית המתגוררת לבד, ומאד רוצה לעבור לגור כאן בבני ברק, כדי אולי לזכות ביותר יחס והרגשה קהילתית, ועל כן החלטתי לעבור הנה".

בעל הדירה לא דימיין שוכר יוצא דופן כזה, ופנה אליה: "אמנם דרך הטלפון אמרתי שאני מסכים להשכיר, אך דעי שבבני ברק מתלבשים בצניעות". "אין בעיה", אמרה, "אני כבר אשה מבוגרת, בת 80, לא אכפת לי להקפיד על צניעות". "גם חילול שבת לא בא בחשבון כאן", הוסיף ואמר לה. "ממילא אין לי רכב, ואין לי בשביל מה לנסוע בשבת", השיבה. היהודי לא מצא תירוץ אמיתי להתחמק מלהביא לה את הדירה, ותוך שעה הם חתמו על החוזה.

היא העבירה את חפציה, ובקלות רבה היא התיידדה והכירה משפחות רבות שהחלו להוות לה חברה. בתחילה, כשראו השכנים את השכנה החדשה ו'המשונה', ניגשו אל בעל הבית בטענות ואמרו לו: "מדוע אתה מכנס לבניין שלנו אנשים בעלי אופי ואורחות חיים שונים מאיתנו?". אך הוא שכנע אותם כי אדרבה, עליהם לשמוח במצוה שהזדמנה להם, ולקרב את אותה אשה בודדה אל חיק היהדות. "דעו לכם", אמר, "כי ישנם אנשים המשקיעים כלולב, ובשאר מצוות חשובות. אך במצוה זו של קירוב נשמה

טועה לאביה שבשמיים, כל אחד לעשות את אשר ביכולתו". הדברים נכנסו ללב השכנים, יהודים טובים של בני ברק, עד כדי כך שכאשר הלכו הילדים למכולת, הם היו נוקשים על דלתה ומקבלים ממנה רשימת קניות עבודה. בחגים היא עולה להתארח בבתי השכנים, ובכל פעם שאחת השכנות אופה עוגה, היא אינה שוכחת לשלוח אליה חתיכה מדיפת ניחוחות... ואותה זקנה הרגישה חיים חדשים של הערכה, של יחס ואכפתיות של השכנים ממנה. חלפו מספר חודשים מאז כניסתה. עד כה, היה לבעל הדירה נחת מהשוכרת, עד שהחלו הבעיות... הגיע מועד התשלום החודשי, והשוכרת הישישה לא הכניסה את צ'ק השכירות. בעל הבית המתין כמה ימים, ולאחר מכן ניגש לברר מה קורה עם התשלום. "אני מתנצלת אך יש עיכוב בכספים של

הביטוח הלאומי ובינתיים אני צריכה את הכסף לתרופות, לכן אני מתעכבת", התנצלה הזקנה. הוא המתין עוד מספר ימים וניגש לברר אם דמי הביטוח הלאומי נכנסו. "כן" – אמרה הזקנה בלי בושה, "אבל התרופות היו יותר מדי יקרות, ולא נשאר לי כסף".

היהודי חזר לביתו במבוכה גדולה ושיתף את אשתו בבעיה: מה עושים? – מצד אחד, האשה אינה עומדת בתשלומים, אך מצד שני וכי אפשר לזרוק מהדירה אשה ערירית ומסכנה? "אבל לקחנו משכנתא מיוחדת על השיפוץ והבניה", טענה רעייתו ובצדק, "וגם אנו צריכים להחזיר לבנק כ-3,000 ש"ח בכל חודש? אנחנו מוכרחים את ההכנסה הזו!".

אכן בעיה קשה, אך המשכיר שהיה יהודי מרומם, חשב מהו רצון ה' והחליט בינתיים להשאיר אותה, כשהוא ינסה להסתדר עם החוב.

בני הזוג המשכירים, לא רק השאירו אותה, אלא המשיכו לדאוג לה: הם המשיכו לקנות עבודה קניות במכולת מידי שבוע, המשיכו להזמין אותה לחגים, ובעיקר – לשמע את פטפוטיה ודיבוריה הרגילים, ממש כפי שהיה קודם, למרות שהיא אינה משלמת להם את השכירות כבר כמה חודשים! הניסיון נמשך חודש ועוד חודש, היהודי משלם מכספו משכנתא בלי החזר – ובלבד שלא לזרוק החוצה אשה ישישה וגלמודה שאין לה כסף.

רבותיי, כך התגבר היהודי עם כל הקושי במשך ... 5 שנים!!! ערב אחד, כשראה את אשתו שבורה מהעניין, ישב וחיזק אותה במעשה שאירע אצל רבנו ה'חפץ חיים' זצ"ל. "פעם אחת", הוא סיפר לה, "בעל דירה אחד זרק אשה גלמודה עם כמה ילדים לרחוב באמצע החורף. ומדוע? – בגלל שלא היה לה ממה לשלם לו. – המשך בעמוד 4 –

כותב ה'בן איש חי' זצ"ל כי בשמיים ישנם שני קודים לפתוח לאדם את הכספת של בורא עולם, שאם יש לאדם את הקודים הללו, הוא יכול לקחת את כל מבוקשו מה' יתברך, והם: (1) האמונה של היהודי בהשגחה פרטית של ה' עליו בכל רגע והכל ממנו. (2) שיהיה בחיבור ואחדות אחת עם הכל. (שיעור הרב אייל עמרמי שליט"א)

